

Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueen varhaiskasvatuksen järjestäminen ja selvitys Pulkonkosken ja Palonurmen ns. pienten lasten yksiköistä

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 366

7960/12.07.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

opetusjohtaja Silja Silvennoinen, puh. 044 718 4003

kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008

palvelupäällikkö Minna Kari, puh. 044 718 3760

palvelupäällikkö Tiina Mikkilä, puh. 044 718 6134

opetuspäällikkö Taina Vainio, puh. 044 718 4018

opetuspäällikkö Mika Kuitunen, puh. 044 718 5151

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus merkitsee oheiset vastaukset tiedoksi ja saattaa ne edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Merkitään, että kasvatusjohtaja Marika Savukoski ja opetusjohtaja Silja Silvennoinen olivat läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin ja he poistuivat kokouksesta kysymyksiin vastaamisen jälkeen.

Kaupunginjohtaja muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan päätöksen asiakohdat b ja c ja esittää ne edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallitus toteaa, että sivistyslautakunnan ratkaisemasta asiakohdasta a on tehty oikaisuvaatimus, ja näin ollen sivistyslautakunnan päätös asiakohdan a osalta on vielä lainvoimaa vailla.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan muutetun päätösehdotuksen.

Liitteet

7950/2025 liite: Päätösten vaikutusten ennakkoarviointilomake

7950/2025 liite: perustelut eriävälle mielipiteelle Kähkönen ja Pehkonen

21.10.2025 § 41

Päätöshistoria

Sivistyslautakunta 21.10.2025 § 41

Valmistelijat / lisätiedot:

opetusjohtaja Silja Silvennoinen, puh. 044 718 4003
kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008
palvelupäällikkö Minna Kari, puh. 044 718 3760
palvelupäällikkö Tiina Mikkilä, puh. 044 718 6134
opetuspäällikkö Taina Vainio, puh. 044 718 4018
opetuspäällikkö Mika Kuitunen, puh. 044 718 5151
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja SIV Pekka Vähäkangas

Sivistyslautakunta:

- a. päättää, ettei Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella ole tarpeen laajentaa varhaiskasvatuspalveluiden tarjontaa, sillä kyseisen alueen varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille on pystytty tarjoamaan olemassa olevilla vaihtoehtoilla varhaiskasvatusta lasten tarpeiden mukaisesti.
- b. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Palonurmessa.
- c. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella.

Päätös

Merkittään, että palvelupäällikkö Minna Kari saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn alussa.

Merkittään, että opetuspäällikkö Taina Vainio oli läsnä pykälässä esittelemässä asiaa ja hän poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Esittelijä muutti päätösesitystä seuraavaksi:

Sivistyslautakunta:

- a. päättää, ettei Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella ole tarpeen laajentaa varhaiskasvatuspalveluiden tarjontaa, sillä kyseisen alueen varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille on pystytty tarjoamaan olemassa olevilla vaihtoehtoilla varhaiskasvatusta lasten tarpeiden mukaisesti.
- b. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Palonurmessa.
- c. päättää merkitä tiedoksi tehdyn selvityksen mahdollisuudesta järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella.

d. sekä päättää antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle oheiset vastaukset.

Keskustelun kuluessa jäsen Heikki Kähkönen esitti, että sivistyslautakunta päättää, että varhaiskasvatuspalveluiden toteuttaminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueilla palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Jäsen Minna Pehkonen kannatti Heikki Kähkösen tekemää esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toteutetaan nimenhuutoäänestyksellä siten, että asian käsittelyn jatkaminen on 'JAA' ja asian palauttaminen uudelleen valmisteluun on 'EI'. Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Jalkala, Ojala, Pitkänen, Räihä, Sääski, Tuppurainen, Kananen) ja 4 EI-ääntä (Kähkönen, Pehkonen, Räsänen, Sutinen), joten sivistyslautakunta päätti jatkaa asian käsittelemistä.

Keskustelun kuluessa jäsen Heikki Kähkönen esitti, että sivistyslautakunta päättää, että ns. pienten lasten yksikköjen selvitykset Pulkonkoskella ja Palonurmessa tulee palauttaa valmisteluun. Jäsen Minna Pehkonen kannatti Heikki Kähkösen tekemää esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toteutetaan nimenhuutoäänestyksellä siten, että asian käsittelyn jatkaminen on 'JAA' ja asian palauttaminen uudelleen valmisteluun on 'EI'. Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Jalkala, Ojala, Pitkänen, Räihä, Sääski, Tuppurainen) ja 5 EI-ääntä (Kähkönen, Pehkonen, Räsänen, Sutinen, Kananen), joten sivistyslautakunta päätti jatkaa asian käsittelemistä.

Sivistyslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun päätösesityksen.

Merkittään, että jäsen Heikki Kähkönen ja jäsen Minna Pehkonen jätti päätökseen eriävän mielipiteen, jonka perustelut liitetään pöytäkirjaan.

Asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 19.13-19.21.

Selostus

Kuopion kaupunginvaltuusto käsitteli kokouksessaan 24.2.2025 § 7 Pulkonkosken koulun lakkauttamista ja § 8 Palonurmen koulun lakkauttamista. Päätöksenteon yhteydessä päätettiin, että kaupungin palveluverkkoselvityksen yhteydessä valmistellaan varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella sekä selvitetään mahdollisuus järjestää opetus alueen 0–2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella. Vastaavanlainen selvitys tulee laatia myös Palonurmen koulun osalta.

Palveluverkkoselvityksen toimeenpanoihin liittyvät asioiden valmistelut ja päätökset valmistellaan kasvun ja oppimisen palvelualueella (nykyinen sivistystoimiala) virkatyönä ja esitykset tulevat uuden valtuuston käsittelyyn ja päätöksentekoon syksystä alkaen.

Koska Palonurmen ja Pulkonkosken koulut lakkautetaan 1.8.2026 alkaen, ei voida puhua Palonurmen tai Pulkonkosken pienten lasten koulusta. Palonurmen pienten lasten koulu olisi toteutuessaan hallinnollisesti Nilsiä yhtenäiskoulun alainen Palonurmen yksikkö ja vastaavasti

Pulkonkosken pienten lasten koulu olisi hallinnollisesti Maaninkajärven koulun Pulkonkosken yksikkö. Tässä selvityksessä niistä käytetään nimitystä Palonurmen tai Pulkonkosken pienten lasten yksikkö.

Varhaiskasvatuksen järjestäminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella

Hirvilahden suunnittelualueella (kolmella pienalueella) on tällä hetkellä (15.10.2025) 25 alle 6-vuotiaasta lasta. Heidän syntymävuotensa jakautuvat seuraavasti:

Pienalue	2025	2024	2023	2022	2021	2020
468100	0	1	2	1	1	4
468200	2	1	2	1	2	2
468300	0	2	0	2	0	2
yhteensä	2	4	4	4	3	8

Länsi-Maaningan pienalueella (pienalue 602300) on tällä hetkellä (15.10.2025) 25 alle 6-vuotiaasta lasta. Heidän syntymävuotensa jakautuvat seuraavasti:

Pienalue	2025	2024	2023	2022	2021	2020
602300	2	5	6	2	3	7

Tällä hetkellä Länsi-Maaningan ja Hirvilahden varhaiskasvatus on järjestetty siten, että varhaiskasvatusta tarvitsevat lapset on sijoitettu von Wrightin tai Maaningan päiväkoteihin. Perheiden työmatkasuunnat on otettu huomioon ja tarjottu hoitopaikkaa myös työmatkan varrelta. Lisäksi varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä tehdään yhteistyötä yli kuntarajojen.

Von Wrightin päiväkodissa on 107 paikkaa ja Maaningan päiväkodissa 63 paikkaa. Lisäksi Kaislastenlahdessa työskentelee kaksi perhepäivähoitajaa (yksi Ryttyllä ja yksi Kaislastenlahdessa). Maanigalla työskentelee viisi perhepäivähoitajaa (Kinnulanlahdessa, Tortteella, Käärmelähdessä, Tuovilanlahdessa ja Maanigalla). Perhepäivähoitajilla voi olla hoidossa 4 lasta omat lapset mukaan lukien. Tällä hetkellä kyseisen alueen varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille on pystytty olemassa olevilla vaihtoehtoilla tarjoamaan tarvittava varhaiskasvatuspalvelu.

Esiopetuksen ja perusopetuksen järjestäminen Palonurmen ja Pulkonkosken alueilla

Tällä hetkellä Palonurmessa ja Pulkonkoskella ei järjestetä esiopetusta vähäisen esioppilasmäärän vuoksi. Palonurmessa esiopetusta järjestettiin viimeksi keväällä 2024. Pulkonkoskella varhaiskasvatuksen järjestämää esiopetusta oli viimeksi keväällä 2022. Mikäli ns. pienten lasten yksiköt päätetään perustaa ja järjestää opetus alueiden 0 – 2-luokkien oppilaille, tulee samalla päättää esiopetuksen järjestämisvastuusta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä. Kuopiossa esiopetus on Karttulan Kissakuusen koulun ja Pihkainmäen koulun aluetta lukuun ottamatta keskitetty varhaiskasvatuksen järjestämäksi. Tulevaisuudessa myös Karttulan ja Pihkainmäen alueen esiopetus on tarkoitus siirtää varhaiskasvatuksen järjestämäksi.

Henkilöstömitoitus ja henkilöstön kelpoisuutta koskevat säädökset muodostavat oman haasteensa. Esiopetusta annetaan 20 tuntia viikossa ja perusopetusta 21 tuntia viikossa. Koska

varhaiskasvatuksen opettaja ei ole kelpoisuusasetuksen mukaan kelpoinen ([Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998 § 7](#)) opettamaan perusopetuksen 1.- ja 2.-luokkalaista, olisi Palonurmen ja Pulkonkosken alueen esiopetus järkevintä siirtää perusopetuksen järjestämäksi. Tällöin perusopetuksen luokanopettaja voisi antaa myös esiopetusta. Opetuksen toteuttaminen perusopetuksen järjestämänä tarkoittaa sitä, että esiopetuksen oppilat opiskelisivat samassa ryhmässä yhtä aikaa 1.- ja 2.-luokkalaisten kanssa.

Väestörekisteristä ja oppilashallintojärjestelmästä on 28.8.2025 haettu tiedot Palonurmen koulun oppilaaksiottoalueella asuvien lasten määristä.

Palonurmi	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031
o. lk	5	4	3	2	3
1. lk	2	5	4	3	2
2. lk	0	2	5	4	3
Yhteensä	7	11	12	9	8

Tämänhetkisten tietojen mukaan Palonurmen pienten lasten yksikössä olisi lukuvuonna 2026 – 2027 yhteensä 7 oppilasta, joista esiopetuksessa (o lk) olisi 5 oppilasta ja 1. luokalla 2 oppilasta. Lukuvuonna 2027 – 2028 oppilaita olisi yhteensä 11, lukuvuonna 2028 – 2029 yhteensä 12 jne. edellä olevan taulukon mukaisesti.

Väestörekisteristä ja oppilashallintojärjestelmästä on 28.8.2025 haettu tiedot Pulkonkosken koulun oppilaaksiottoalueella asuvien lasten määristä.

Pulkonkoski	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031
o. lk	8	2	3	6	4
1. lk	5	8	2	3	6
2. lk	0	5	8	2	3
Yhteensä	13	15	13	11	13

Tämänhetkisten tietojen mukaan Pulkonkosken pienten lasten yksikössä olisi lukuvuonna 2026 – 2027 yhteensä 13 oppilasta, joista esiopetuksessa (o lk) olisi 8 oppilasta ja 1. luokalla 5 oppilasta. Lukuvuonna 2027 – 2028 oppilaita olisi yhteensä 15, lukuvuonna 2028 – 2029 yhteensä 13 jne. edellä olevan taulukon mukaisesti.

Jos lapsi ennen oppivelvollisuuslaissa ([Oppivelvollisuuslaki 1214/2020 § 2](#)) tarkoitettua oppivelvollisuuskään osallistuu perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan taikka perusopetukseen, varhaiskasvatusta järjestetään täydentävästi ([Varhaiskasvatuslaki 30.12.2020/1228 12 §](#)). Varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tarvitaan varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja ([Varhaiskasvatuslaki 540/2018 luku 6](#) ja [Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018 § 1](#)).

Esiopetuksen ja perusopetuksen järjestäminen Palonurmessa

Mikäli Palonurmen koulun kiinteistössä toimisi pienten lasten yksikkö, esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tarvitaan varhaiskasvatuslain ja asetuksen mukainen henkilöstö eli varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja.

Opetuksen järjestämistä ja tarvittavaa henkilöstömitoitusta kuvataan seuraavan taulukon avulla:

Aika	Esiopetuksen oppilas (0 lk)	Perusopetuksen oppilas (1 – 2 lk)
klo 6.30 – 8.00	esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	
klo 8.00 – 12.00/13.00	esiopetus/perusopetuksen opettaja ja koulunkäynninohjaaja	perusopetus/perusopetuksen opettaja ja koulunkäynninohjaaja
klo 12.00 – 17.00	esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	
klo 12.00 – 15.00		iltapäivätoiminta/koulunkäynninohjaaja (mikäli ryhmä muodostuu)

Perusopetuslain mukaan oppilaille on tarjottava ryhmäkohtaista ja tarvittaessa oppilaskohtaista tukea ([Perusopetuslaki 628/1998, luku 4a 30.12.2024/1090](#)). Näin pienissä yksiköissä ei olisi omaa erityisopettajaa, vaan Nilsin yhtenäiskoulun erityisopettaja olisi Palonurmessa 4 tuntia viikossa. Erityisopettaja voisi toteuttaa vain ryhmäkohtaista tukea. Mikäli joku oppilas tarvitsi oppilaskohtaista tukea, hänen opetuksensa pitäisi järjestää Nilsin yhtenäiskoulussa. Opiskeluhuollon palvelut (kouluterveydenhuolto, koulukuraattori ja – psykologi) olisivat saatavissa harvoin.

Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa tukea tarvitseva on oikeutettu saamaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelua. Laskelmassa on arvioitu varhaiskasvatuksen erityisopettajan kilomettikorvauskustannukset, mikäli käyntikertoja olisi vuodessa noin kuusi.

Henkilöstön palkkauskustannukset:

- varhaiskasvatuksen opettaja (työaika 50 – 60 %)	22 500 – 27 000 €/v
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (työaika 50 – 60 %)	18 000 – 21 600 €/v
- perusopetuksen opettaja	60 000 €/v
- koulunkäynninohjaaja 30 t/viikko	30 000 €/v
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja 6 krt/vuosi	200 €/v
- erityisopettaja 4 t/viikko	10 000 €/v
Palkkauskustannukset yhteensä	140 700 – 148 800 €/v

Esiopetuksen ja perusopetuksen järjestäminen Pulkonkoskella

Mikäli Pulkonkosken koulun kiinteistössä toimisi pienten lasten yksikkö, esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tarvitaan varhaiskasvatuslain ja asetuksen mukainen henkilöstö eli varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja.

Opetuksen järjestämistä ja tarvittavaa henkilöstömitoitusta kuvataan seuraavan taulukon avulla:

Aika	Esiopetuksen oppilas (0 lk)	Perusopetuksen oppilas (1 – 2 lk)
------	-----------------------------	-----------------------------------

klo 6.30 – 8.00	esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	
klo 8.00 – 12.00/13.00	esiopetus/perusopetuksen opettaja ja koulunkäynninohjaaja	perusopetus/perusopetuksen opettaja ja koulunkäynninohjaaja
klo 12.00 – 17.00	esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen opettaja ja lastenhoitaja	
klo 12.00 – 15.00		iltapäivätoiminta/koulunkäynninohjaaja (mikäli ryhmä muodostuu)

Perusopetuslain mukaan oppilaille on tarjottava ryhmäkohtaista ja tarvittaessa oppilaskohtaista tukea ([Perusopetuslaki 628/1998, luku 4a 30.12.2024/1090](#)). Näin pienissä yksiköissä ei olisi omaa erityisopettajaa, vaan Maaninkajärven koulun erityisopettaja olisi koulussa 4 tuntia viikossa. Erityisopettaja voisi toteuttaa vain ryhmäkohtaista tukea. Mikäli joku oppilas tarvitsi oppilaskohtaista tukea, hänen opetuksensa pitäisi järjestää Maaninkajärven koulussa. Opiskeluhuollon palvelut (kouluterveydenhuolto, koulukuraattori ja –psykologi) olisivat saatavissa harvoin.

Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa tukea tarvitseva on oikeutettu saamaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelua. Laskelmassa on arvioitu varhaiskasvatuksen erityisopettajan kilomettikorvauskustannukset, mikäli käyntikertoja olisi vuodessa noin kuusi.

Henkilöstön palkkauskustannukset:

- varhaiskasvatuksen opettaja (työaika 50 – 60 %)	22 500 – 27 000 €/v
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (työaika 50 – 60 %)	18 000 – 21 600 €/v
- perusopetuksen opettaja	60 000 €/v
- koulunkäynninohjaaja 30 t/viikko	30 000 €/v
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja 6 krt/vuosi	200 €/v
- erityisopettaja 4 t/viikko	10 000 €/v
Palkkauskustannukset yhteensä	140 700 – 148 800 €/v

Muita kustannuksia

Hallinnon kulut tarkoittavat varhaiskasvatusyksikön johtajan, rehtorin ja koulusihteerin työstä koituvia palkkaus- ja matkakuluja arviolta 10 000 €/v/yksikkö.

Seuraavissa taulukoissa on esitelty pienten lasten yksikköjen kokonaiskustannukset ilman koulukuljetuskustannuksia.

Palonurmi		Kiinteät kulut €	Muuttuvat kulut €	Yhteensä €
Opetus, noin			145 000	145 000
Hallinto			10 000	10 000
Henkilöstökulut			155 000	155 000
	Tietohallinto	1 000	2 000	3 000
	Kiint. ja kalusto	9 000		9 000
	Ateriakulut		4 000	4 000
	Muut kulut		1 000	1 000
Palveluostot	yhteensä	10 000	7 000	17 000
Aineet, tarvikkeet		1 000	5 000	6 000
Koulukuljetus				0
Koulukuljetus lisäys				0
	Pääomakulut	35 000		35 000
	Käyttökustannukset	84 000		84 000
Tilakustannukset yhteensä		119 000		119 000
Yhteensä		130 000	167 000	297 000
	Lapsimäärä			7
	Lapsikohtainen hinta			42 429

Palonurmen pienten lasten yksikön kustannukset lukuvuonna 2026 – 2027 olisivat yhteensä 297 000 €. Tämänhetkisten tietojen mukaan yksikössä opiskelisi 7 lasta, jolloin lapsikohtaiset kustannukset olisivat 42 429 €/vuosi. Kustannuksissa ei ole mukana koulukuljetuskustannuksia.

Pulkonkoski		Kiinteät kulut €	Muuttuvat kulut €	Yhteensä €
Opetus, noin			145 000	145 000
Hallinto			10 000	10 000
Henkilöstökulut			155 000	155 000
	Tietohallinto	1 000	2 000	3 000
	Kiint. ja kalusto	5 000		5 000
	Ateriakulut		7 000	7 000
	Muut kulut		1 000	1 000
Palveluostot	yhteensä	6 000	10 000	16 000
Aineet, tarvikkeet		1 000	5 000	6 000
Koulukuljetus				0
Koulukuljetus lisäys				0
	Pääomakulut	68 000		68 000
	Käyttökustannukset	100 000		100 000
Tilakustannukset yhteensä		168 000		168 000
Yhteensä		175 000	170 000	345 000
	Lapsimäärä			13
	Lapsikohtainen hinta			26 538

Pulkonkosken pienten lasten yksikön kustannukset lukuvuonna 2026 – 2027 olisivat yhteensä 345 000 €. Tämänhetkisten tietojen mukaan yksikössä opiskelisi 13 lasta, jolloin lapsikohtaiset kustannukset olisivat 26 538 €/vuosi. Kustannuksissa ei ole mukana koulukuljetuskustannuksia.

Kuopion perusopetuksen vuosiluokkien 1 – 6 oppilaskohtainen keskihinta on 11 500 €/vuosi. Keskihinta sisältää myös koulukuljetuskustannukset.

Koulukuljetuskustannukset vaihtelevat lukuvuosittain ja kustannusten määrä riippuu siitä, kuinka paljon erilliskuljetuksia tarvitaan. Mikäli 1.- ja 2.-luokkalaisten opetus järjestetään pienten lasten yksikössä Palonurmessa/Pulkonkoskella, kun vuosiluokkien 3 - 9 opetus järjestetään Nilsissä tai Maaningalla, tulee opetuksenjärjestäjän järjestää rinnakkaiset koulukuljetukset erikseen, mikä lisää kuljetuskustannuksia.

Muita kuluja kertyy kiinteistöjen tukipalveluista ja tilakustannuksista. Palonurmen ja Pulkonkosken kiinteistöt on otettava kokonaan käyttöön, vaikka näin pienelle oppilasmäärälle tarvittaisiin vain osa kiinteistöistä. Nykyisiin kiinteistöihin tarvitaan mittavat peruskorjaukset. Molempien kiinteistöjen osalta peruskorjauksen arvio on noin 2 000 000 €. Peruskorjausten jälkeen kohonneet kiinteistöjen ylläpitokustannukset ovat erittäin suuria yksikköjen oppilasmääriä ajatellen, sillä kiinteistöjen kapasiteetit ovat moninkertaisia verrattuna oppilasmääriin ja arvioon tulevista oppilasmääristä.

Muut vaikutukset

Varhaiskasvatuksen järjestäminen Palonurmella ja Pulkonkoskella vaatii kaksi varhaiskasvatuksen työntekijää, koska esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus ajoittuu haasteellisesti aamu- ja iltapäivään. Henkilöstön määrään vaikuttaa myös esioppilaiden lukumäärä ja asetuksen mukaisen henkilöstön lakisääteisyys ([Varhaiskasvatustaki 540/2018 luku 6](#) ja [Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018 § 1](#)). Varhaiskasvatuksen osa-aikaisen ja kelpoisen henkilöstön rekrytointi on haastavaa.

Jos esiopetus ja vuosiluokkien 1 – 2 oppilaiden opetus toteutettaisiin Palonurmessa tai Pulkonkoskella, oppilaiden koulumatka ja siihen käytettävä aika lyhenisi. Toisaalta perusopetuksen oppilaat joutuisivat olemaan koulupäivän jälkeen yksin kotona, sillä Kuopion kaupungin iltapäivätoiminnan kriteereiden mukaan on todennäköistä, että pienten lasten yksikköihin Palonurmeen ja Pulkonkoskelle ei muodostuisi iltapäivätoiminnan ryhmää.

On lapsia, jotka hyötyvät pienemmästä yksiköstä koulupolun alussa. Lasten kannalta olisi hyvä, että he saisivat opiskella pienessä ja tutussa ryhmässä. Toisaalta jos jollakin lapsella olisi vahvemman tuen tarvetta, hänen opetuksensa pitäisi järjestää isommassa koulussa (Nilsin yhtenäiskoulussa tai Maaninkajärven koulussa) eikä hän opiskelisi alueen ikätovereidensa kanssa samassa paikassa. Kun vuosiluokalla on vain muutama oppilas, on myös riski, etteivät lapset löydä samanhenkistä ystävää. Lapsen edun mukaista ei ole myöskään se, että hänelle tulee ylimääräinen nivelvaihe, eli siirtymä ja sopeutuminen uuteen luokkaan ja uuteen kouluun 3. luokan alussa.

Vakinaisen opetushenkilöstön rekrytointi tulisi olemaan haasteellista ja äkillisissä poissaolotilanteissa sijaisten saaminen olisi vaikeaa. Vaikka pienten lasten yksiköissä

perusopetuksen opettajan lisäksi olisi koulunkäynninohjaaja tai varhaiskasvatuksen henkilöstöä, vain perusopetuksen opettaja on virkavastuussa oppilaista. Virkavastuuta ei voi jakaa muille, joten opettajan kokoaikainen vastuu oppilaista muodostuu raskaaksi. Myöskään työterveyshuollon ja työsuojelun mukaan ei ole tarkoituksenmukaista päästää syntymään sellaista tilannetta, jossa yksikössä tai koulussa on vain yksi virkavastuussa oleva opettaja.

Johtopäätökset

Kokonaisarvioinnin perusteella pienten lasten yksiköiden perustaminen Palonurmen tai Pulkonkosken alueelle ei ole järkevää.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 7, § 8. Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi varhaiskasvatuksen järjestämisen osalta liitteenä. Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on esityksiin vastaaminen (KH 21.10.2024, § 293).

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueen varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen

Varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö Tiina Mikkilä

Kasvatusjohtaja Marika Savukoski

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus - Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
 + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus - - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus
 o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: <u>Kuopio 2030 strategia</u>			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen - Elinympäristö ja osallisuus - Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot - Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo - Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	+	Nykyiset varhaiskasvatustilat Maaningalla, Käärmelahdessa ja Von Wrightissä ovat terveellisiä ja turvallisia varhaiskasvatuksen konseptin mukaisia tiloja, jotka palvelevat Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueen asiakkaita.
2	Elinvoimainen ja kasvava - Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö - Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys - Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus - Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat - Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	+	Terveelliset ja turvalliset tilat lisäävät vetovoimaisuutta ja mahdollistavat laadukkaan varhaiskasvatuksen järjestämisen.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas - Kiertotalous ja resurssiviisuus - Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne - Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta - Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	-/o	Jos varhaiskasvatuspaikka ei ole työmatkan varrella, voi lapsen kuljetusmatkat kasvaa.
4	Uudistuva ja yhdessä tekevä - Sujuva ja uudistuva toiminta - Uudistuva johtaminen - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö - Kestävä talous	+/-	Nykyiset palvelut riittävät tällä hetkellä. Palvelujen järjestämisessä ei tapahdu muutosta, joten henkilöstömäärä säilyy ennallaan. Kelpoisen henkilöstön saavuudessa ja pysyvyydessä maaseutualueille on haasteita.

Poikkileikkaavat tavoitteet: • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	o	
Johtopäätös ja perustelut: Varhaiskasvatustalouden järjestäminen nykyisissä yksiköissä ja nykyisellä laajuudella ei aiheuta muutosta taloudellisesti eikä heikennä palveluiden saatavuutta. Kelpoisen henkilöstön saatavuus ja pysyvyys haastaa palveluiden järjestämistä ja toimintaa. Tarvittaessa kuntien välisen yhteistyön lisääminen on tärkeää.		

Vaikutukset ihmisiin (Ennakkoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)			
Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia: Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki___ Aikuiset___ Ikääntyneet___ Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi" Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	o	Varhaiskasvatustaloudet pystytään järjestämään tällä hetkellä nykyisillä palveluyksiköillä ja -muodoilla alueen varhaiskasvatustaloudille lapsille.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	o	Varhaiskasvatustaloudet lasten sosiaalinen elinympäristö ei muutu.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistämiseen, riskikäyttäytymiseen)	-	Pitkät hoitoon kuljetusmatkat voivat vähentää perheen yhteistä harrastamista ja liikumiseen käyttämää aikaa.
4	Terveystien (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	o	
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	o	
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	-	Pitkät hoitoon kuljetusmatkat lisäävät kuljetuskustannuksia.
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	-	Perheet voivat kokea kauempana olevan palvelun eriarvoistavana.
Johtopäätös ja perustelut Nykyisillä olemassa olevilla varhaiskasvatustaloudilla pystytään vastaamaan nykyiseen lasten hoidon tarpeeseen. Länsi-Maanangan ja Hirvilahden alueella ei välttämättä pystytä tarjoamaan palveluja lähellä kotia.			

Jollei hoitopaikka sijaitse huoltajien työmatkan varrella, voivat hoitoon kuljetusmatkat olla paikoin pitkiä ja siitä voi aiheutua lisäkuluja perheelle.

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/erityistä tukea)	++	Nykyiset palvelut järjestetään turvallisissa ja terveellisissä tiloissa, joissa voidaan tarjota laadukasta varhaiskasvatusta. Lasten sosiaalista terveyttä tukee mahdollisuus toimia muiden ikäisten sekä ikätovereiden kanssa vertaisryhmissä.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	-	Perheet voivat kokea kauempana olevan palvelun eriarvoistavana.
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemyksensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	o	Asiaa ei ole käsitelty vastauksen valmisteluvaiheessa lasten kanssa.
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	+	Tarjotaan laadukasta varhaiskasvatusta.

Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)

Lapsella on oikeus saada turvallista ja laadukasta varhaiskasvatusta vertaistensa kanssa sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Myönteisten kaverisuhteiden ja sosiaalisen terveyden kannalta on tärkeää, että lapsella on mahdollisuus toimia eri-ikäisten ja ikätovereiden kanssa vertaisryhmissä. Nykyiset palvelut järjestetään turvallisissa ja terveellisissä tiloissa, joissa voidaan tarjota laadukasta varhaiskasvatusta.

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	+/-	Palveluiden saatavuus, laatu ja hinta pysyvät nykyisellään. Palveluita ei välttämättä pystytty järjestämään lähellä asuin- tai työpaikkaa.
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	+/-	Palvelujen säilyessä nykyisellään, pystytään olemassa oleviin palveluihin panostamaan ja ylläpitämään niiden laatua.

			Lapsen varhaiskasvatuspaikka ei välttämättä tue elinkeinonharjoittamista tai yrittäjyyttä.
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	+/-	Pyritään järjestämään varhaiskasvatuspaikka olemassa olevista vaihtoehdoista perheen tarpeet ja toiveet huomioiden.

Johtopäätös ja perustelut

Palvelujen säilyessä nykyisellään, pystytään olemassa oleviin palveluihin panostamaan ja ylläpitämään niiden laatua. Varhaiskasvatuspaikka ei välttämättä ole lähellä asuinpaikkaa, josta voi aiheutua alueen vetovoimaan kielteisiä vaikutuksia.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakkoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttötymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikennematkaisuista.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	+	Varhaiskasvatuspalveluja tarjotaan useissa eri yksiköissä, perhepäivähoitajilla ja tarpeen mukaan yhteistyöllä yli kuntarajojen huomioiden huoltajien työssäkäyntimatkat.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	o	
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	-	Nykyisillä palvelujen järjestämiskäytännöillä perheille voi olla pidemmät lasten kuljetusmatkat.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	o	
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	o	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	o	

Johtopäätös ja perustelut

Nykyisillä varhaiskasvatuspalvelujen järjestämiskäytännöillä perheillä voi olla pidemmät matkat kuljettaa lapsia olemassa oleviin varhaiskasvatuspaikkoihin. Työssäkäyntisuunnat ja kuntayhteistyö varhaiskasvatuspaikkojen järjestämisessä voivat puolestaan helpottaa lasten hoidon järjestämistä.

Ennakkoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön

	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
--	--------	-----------------------------

1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	o	Henkilöstön määrä säilyy entisellään.
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	+	Olemassa olevilla palveluilla pystytään vastaamaan nykyiseen palveluntarpeeseen.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	+	Palveluresurssien käyttö ja toimintatavat palvelevat nykyisellään alueen tarpeita.

Johtopäätös ja perustelut

Lasten hoitopaikkahakemusten perusteella nykyiset palvelut nykyisellä henkilöstömäärällä ovat riittävät kattamaan kysynnän.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikennetarkaisista tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	o	
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	o	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	o	
4	Yritysten kehittämiseen	o	
5	Yritysten työvoiman saantiin	o	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	
7	Yritysten asiakasvirtaan	o	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	
Johtopäätökset ja perustelut			
Ei vaikutuksia yrityksiin.			

Liite

22.10.2025

Asianro 7960/12.07.00/2025

Maikki Rouvinen

**7950/2025 liite: perustelut eriävälle mielipiteelle Kähkönen ja Pehkonen
21.10.2025 § 41**

Tehty selvitys ei vastaa kaupunginvaltuuston aiemmin tekemää päätöstä varhaiskasvatuspalvelujen valmistelusta Hirvilahden ja Pulkonkosken alueille (Kaupunginvaltuusto 24.02.2025). Lisäksi valtuuston tekemän linjauksen (20.05.2024 § 24) mukaan palveluverkkosuunnittelussa huomioidaan myös saavutettavuus sekä yhdyskunta- ja liikennejärjestelmäsuunnittelun näkökulmat (mm. asiointiliikenteen yleisimmät suunnat sekä yksiköiden saavutettavuus jalan tai joukkoliikenteellä). Varhaiskasvatuspalveluiden saatavuus ei toteudu tällä hetkellä Hirvilahden ja Pulkonkosken alueilla, joten vallitseva tilanne on valtuuston linjauksen vastainen.

Minna Pehkonen ja Heikki Kähkönen

Kuopion kaupunki

PL 228 (Tulliportinkatu 31)

70101 Kuopio

Puhelin: 017 182 111

www.kuopio.fi

Y-tunnus: 0171450-7

